

Legislativa 2

Přehled některých vybraných zákonných předpisů ve školském prostředí

S čím se seznámíme ve druhé části

- Vyhláška o poradenských službách
- Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zákon o ústavní výchově, ochranné výchově ..
- Vyhláška o ústavní výchově a ochranné výchově

Vyhláška o poradenských službách

- **Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb., s účinností ke dni 1. 9. 2016**
- Vyhláška vymezuje
- 1) Poskytování poradenských služeb (komu jsou poskytována, práva, povinnosti, časový rámec...)
- 2) Účel poradenských služeb
- 3) Pravidla poskytování poradenských služeb
- 4) Psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku

- 5) Školská poradenská zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum)
- 6) Další dokumentaci
- 7) Poradna – poskytování služeb poradnou
- 8) Centrum – poskytování služeb centrem
- 9) Škola – poskytování služeb školou (školní poradenské pracoviště, zpravidla výchovný poradce a metodik prevence, může být i školní psycholog, školní speciální pedagog)
- 10) Poskytování poradenských služeb za úplatu

Přílohy vyhlášky o poradenských službách

- Standardní činnosti poradny (Komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, psychologická a speciálně pedagogická intervence, Informační a metodická činnost a příprava podkladů pro vzdělávací opatření a dokumentace)
- Standardní činnosti center (Komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika, psychologická a speciálně pedagogická intervence, informační a metodická činnost, podpora a evidence a standardní činnosti speciální)
- Standardní činnosti školy (činnost výchovného poradce, školního metodika prevence, školního psychologa, školního speciálního pedagoga)

Přílohy vyhlášky o poradenských službách

- Standardní činnosti pedagogických a dalších pracovníků zajišťujících poradenské služby ve školských poradenských zařízeních (činnost psychologa, speciálního pedagoga, sociálního pracovníka, metodika prevence)
- Přílohou je také formulář informovaného souhlasu

Vyhláška o vzdělávání žáků s SVP

- Vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění poslední úpravy vyhláškou č. 196/2019 Sb. s účinností ke dni **1.9.2020**
- Jednotlivé části vyhlášky
- 1) Úvodní ustanovení
- 2) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (podpůrná opatření, IVP, asistent pedagoga, poskytování podpůrných opatření žáku používajícímu jiný komunikační systém než mluvenou řeč, tlumočnický českého znakového jazyka, přepisovatel pro neslyšící, působení dalších osob poskytujících podporu,

Postup v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření - při poskytování podpůrných opatření prvního stupně, postup před přiznáním podpůrných opatření 2. – 5. stupně, zpráva a doporučení, poskytování podpůrných opatření 2. -5. stupně. Organizace a vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.)

- 3) Zvláštní ustanovení o vzdělávání žáků uvedených v § 16 odst. 9 zákona (pravidla vzdělávání těchto žáků, zařazování žáků, převedení žáka do ZŠ speciální, přezkoumání podmínek, organizace vzdělávání, počty žáků, bezpečnost a ochrana žáků.)

- 4. Vzdělávání nadaných žáků (nadaný a mimořádně nadaný žák, IVP pro mimořádně nadaného žáka, přeřazení do vyššího ročníku).
- 5. Přechodná a závěrečná ustanovení

- Je potřeba sledovat legislativní změny. Poslední se týkaly toho, co lze poskytovat, v jakém rozsahu i finanční náročnosti, například pomůcky.

Zákon o ústavní, ochranné výchově..

- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění posledních úprav zákonem č. 303/2013 Sb., s účinností dnem 1.1.2014.

1. část Výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovná péče ve školských zařízeních

- Úvodní ustanovení (účel a působnost zařízení)
- Druhy zařízení - diagnostický ústav, dětský domov, dětský domov se školou, výchovný ústav (poskytuje: stravování, ubytování a ošacení, učební potřeby a pomůcky, úhrada nezbytně nutných nákladů na vzdělávání, úhrada nákladů na zdravotní služby, léčiva..., kapesné, osobní dary...úhrada nákladů na dopravu do sídla školy)
- Pojem výchovná skupina, rodinná skupina
- Diagnostický ústav a výchovný ústav mají výchovné skupiny
- Dětský domov a dětský domov se školou mají rodinné skupiny

- Diagnostický ústav – plní funkce diagnostické, vzdělávací, terapeutické, výchovné a sociální vztahující se k rodinné situaci, organizační, koordinační
- Dětský domov - pečuje o děti podle jejich individuálních potřeb. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Účelem dětského domova je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Tyto děti se vzdělávají ve školách, které nejsou součástí dětského domova. Do dětského domova mohou být umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do nejvýše 18 let. Do dětského domova se rovněž umísťují nezletilé matky spolu s jejich dětmi.
- Dětský domov se školou - účelem dětského domova se školou je zajišťovat péči o děti s nařízenou ústavní výchovou, mají-li závažné poruchy chování, nebo které pro svou přechodnou nebo trvalou duševní poruchu vyžadují výchovně léčebnou péči, nebo s uloženou ochrannou výchovou, jsou-li nezletilými matkami a splňují předchozí podmínky

- **Výchovný ústav** - Výchovný ústav pečuje o děti starší 15 let se závažnými poruchami chování, u nichž byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova. Ve vztahu k dětem plní zejména úkoly výchovné, vzdělávací a sociální. Výchovné ústavy se zřizují odděleně pro děti s nařízenou ústavní výchovou, s uloženou ochrannou výchovou, které jsou nezletilými matkami a pro jejich děti, nebo které vyžadují výchovně léčebnou péči, popřípadě se ve výchovném ústavu pro tyto děti zřizují oddělené výchovné skupiny. Může být umístěno i dítě starší 12 let, má-li uloženu ochrannou výchovu, a v jeho chování se projevují tak závažné poruchy, že nemůže být umístěno v dětském domově se školou. \výjimečně lze umístit i dítě starší 12 let s nařízenou ústavní výchovou.

Středisko

- Komu poskytuje služby – dětem s rizikem poruch chování či s rozvinutými projevy poruch chování a negativními jevy v sociálním vývoji, případně zletilým osobám do ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle do 26 let, osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům, dětem u nichž rozhodl o zařazení do střediska soud
- Poskytuje služby - poradenské, terapeutické, diagnostické, vzdělávací, speciálně pedagogické a psychologické, výchovné a sociální, informační
- Forma služeb – ambulantní, celodenní, internátní, terénní

- Pracovníci zařízení a střediska jsou povinni splňovat předpoklad psychické způsobilosti
- Psychická způsobilost se zjišťuje psychologickým vyšetřením. Psychická způsobilost se prokazuje

a) před vznikem pracovního poměru k zařízení nebo středisku,

b) v průběhu pracovního poměru v případě, že vznikne důvodná pochybnost o tom, zda pedagogický pracovník splňuje podmínku psychické způsobilosti, zejména při podezření na fyzické nebo psychické násilí na dětech; v takovém případě ředitel zařízení nebo střediska nařídí pedagogickému pracovníkovi podstoupit psychologické vyšetření a k tomu stanoví přiměřenou lhůtu.

- Psychologický posudek je součástí osobního spisu pedagogického pracovníka^{8b)}.

- Práva a povinnosti dětí umístěných v zařízení, ředitele zařízení a osob odpovědných za výchovu (práva a povinnosti dětí, opatření ve výchově, oddělená místnost, práva a povinnosti ředitele, práva a povinnosti osob odpovědných za výchovu vůči zařízení).
- Úhrada péče, kapesné, osobní dary a věcná pomoc
- Společná, přechodná a zrušovací ustanovení (povinná dokumentace, provoz, nepřijímání dětí..., dozor státního zastupitelství, pojištění, zmocňovací ustanovení...).

Vyhláška výkonu ústavní a ochranné výchovy

- **Vyhláška č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění poslední úpravy vyhláškou č. 198/2015 Sb., s účinností dnem 1.9.2015.**
- 1. Předmět úpravy (podrobnosti o činnosti, organizaci, provozu, pořádku, bezpečnosti, počtech žáků, obvody diagnostických ústavů...).
- 2. Obsah a rozsah činnosti, organizace a podmínky provozu zařízení (organizace výchovně vzdělávací činnosti, školy při zařízeních).
- 3. Organizační postup zařízení při přijímání, umístování, přemístování a propouštění dětí (postup diagnostického ústavu, dětského domova, domova se školou, výchovného ústavu).

- 4. Organizační zabezpečené pobytu dětí v diagnostickém ústavu zadržенých na útěku.
- 5. Umístování dětí se zdravotním postižením, nezletilých těhotných dívek, nezletilých matek a jejich dětí a dětí vyžadujících výchovně léčebný režim, včetně obsahu a rozsahu činnosti, organizace a podmínek provozu.
- 6. Umístování a pobyt dětí – cizinců.
- 7. Územní obvody diagnostických ústavů.
- 8. Vzorový vnitřní řád.
- 9. Závěrečná ustanovení.